

JOSIP JURČIČ

Josip Jurčič se je rodil 4. marca 1844 na Muljavi, vasici v bližini Višnje Gore v revni družini malega kmeta in samostanskega kočijaža.

Jurčič je bil pomemben slovenski realistični pisatelj in časnikar. V šolo je odšel na normalko v Ljubljano in nadaljeval na gimnaziji. Kot gimnazijec je veliko bral in se kmalu pojavil s svojimi spisi v takratnih listih. Pozornost je zbudil najprej s Spomini na deda, objavljenimi v Bleiweisovih Novicah. Že pri sedemnajstih je objavil svojo prvo pripovedko (Pripovedka o beli kači). Pri njegovih dvajsetih je Mohorjeva družba izdala povest Jurij Kozjak, Slovenski oglasnik pa povest Domen.

Po končani gimnaziji je odšel na Dunaj, kjer je študiral slavistiko in klasično filologijo vendar je študij kmalu opustil.

Svoja dela je objavljala pretežno pri celovškem izdajatelju Antonu Janežiču v njegovem Slovenskem glasniku in Cvetju iz domačih in tujih logov. Tu so izšla pomembna uspela dela: povest Domen, prvi slovenski roman Deseti brat, zgodovinska povest Hči mestnega sodnika, Nemški valpet, Kozlovska sodba v Višnji Gori in druga dela.

Leta 1868 je v almanahu Mladika, ki ga je izdal skupno s prijateljem Josipom Stritarjem in Franom Levstikom objavil svojo najboljšo realistično povest Sosedov sin, za katero je vzel snov iz resničnega življenja kmečkih ljudi svojega časa in velja za prvi slovenski roman.

Kasneje se je posvetil tudi časnikarstvu.

Leta 1871 je postal glavni urednik Slovenskega naroda,. Ob delu za časopis se je začel posvečati tudi politiki in postal eden pomembnejših mladoslovencev. Po letu 1875 se je posvetil leposlovju. Izdal je romana Doktor Zober in Cvet in sad, ob krajši realistični prozi (Telečja pečenka, Pipa tobaka, Božidar Tirtelj) se je lotil tudi dramatike. Prijatelj Levstik mu je močno predelal prvo slovensko tragedijo Tugomer. Nekaj dni pred smrtjo je končal tudi Veroniko Deseniško. Žal pa ni utegnil končati zgodovinske povesti Rokovnjači, ki jo je v nadaljevanjih začel objavljati v novi reviji Ljubljanski zvon. Umrl je v najlepših letih spomladi 1881 zaradi pljučnice. Pokopan je na starem ljubljanskem pokopališču Navje.